

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**Освітньо-професійна програма Декоративне мистецтво
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	ВУЗЬКА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ
Викладач	Колесник Ірина Юріївна <i>Викладач</i>
Контактний телефон	0972061772
Посилання	https://designkhnnra.wixsite.com/mysite/normativne-zabezpechennya-diyalnost
Консультації	Очні консультації: у середу з 13.30 до 14.30 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю Viber (0972061772) в робочі дні з 9.00 до 16.00

Анотація	Основою для складання програми «Вузької спеціалізації» є дисципліна «Художня кераміка». Програму практики «Вузька спеціалізація» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 023 Образотворче, декоративне мистецтво та реставрація, освіта галузі знань 02 Культура і мистецтво. Предметом є керамічні техніки ліплення, керамічні методи декорування виробу, народні керамічні традиційні техніки і їх взаємозв'язок з розвитком у студента власної художньої творчості і уяви в області художньої кераміки. Міждисциплінарні зв'язки: <i>Дисципліни, які забезпечують:</i> Рисунок, Живопис з основами кольорознавства, композиція <i>Забезпечувані дисципліни:</i> Робота в матеріалі Змістовний модуль 1. Творчі завдання з художньої кераміки
Заплановані результати навчання	Мета навчального курсу є: – формування у студентів знань, умінь і навичок в галузі художньої кераміки; – розвиток естетичного смаку в області декоративно-прикладного мистецтва; – створення студентами власних керамічних творів, що відображають художньо-образну складову мислення. Завдання навчальної дисципліни: – освоєння різних технік декорування керамічних виробів; – організація діяльності, спрямованої на освоєння роботи з різноманітними керамічними матеріалами (глина, шлікер, шамотна маса, ангоби) та різними техніками виконання (ліплення з цільного шматка глини, пластування, джгутикова техніка, витягування на гончарному кружі, набивання і формування в гіпсовій формі, шлікерування, вирізування, штампування; – формування творчої уяви; – розвиток художньо-образного, асоціативного мислення засобами ліплення: форма, пластика, фактура, об'єм, прийоми декоративної стилізації; – розвиток сенсомоторіки; Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей): знати:

	– знати особливості підготовки керамічної маси до роботи; – знати засоби й інструменти для різних керамічних технік формування і декорування; – знати властивості глини, що використовуються у виробах декоративно-прикладного мистецтва; – знати види керамічних матеріалів (теракота, кам'яна маса, майоліка, фаянс, порцеляна); – технологічні особливості роботи з глиною; – основні прийоми ліплення; – основні техніки формування глини; – основні скульптурні і живописні прийоми декорування керамічних виробів; – технологічні особливості виготовлення різних виробів із глини; – знати технологічні процеси сушки, ліплення і випалу; – знати особливості декоративних прийомів стилізації у кераміці національних осередків. вміти: – володіти спеціалізованою лексикою та фразами профільного спрямування; – готувати і вимішувати керамічну масу до роботи; – володіти інструментами для кераміки; – володіти різними прийомами ручного ліплення; – володіти різними скульптурними і живописними прийомами декорування виробів декоративно-прикладного мистецтва; – створювати кольорографічний ескіз на папері згідно власного задуму; – створювати ескіз у тримірному зображенні (у глині); – послідовно створювати форму при дотриманні технологічних процесів виготовлення керамічного виробу; – створювати художню кераміку, в якій внутрішній зміст відповідає зовнішньому, естетичний функціональному. компетентності: – виконувати пошук аналогів і аналіз їх естетичних, декоративних, формоутворюючих якостей; – мати асоціативне мислення і творчу уяву, мати здібність вести власну художньо-творчу діяльність; – використовувати керамічні техніки ліплення і декорування для створення власного авторського почерку, прийомів стилізації і формоутворення; – виконувати керамічний виріб поетапно відповідно до технологічних процесів; – мати здатність до самовдосконалення і самоаналізу у художньо-творчій діяльності з кераміки. У процесі засвоєння дисципліни бакалавр має набути таких соціальних навичок (soft-skills): – володіти навичками міжособистісної взаємодії; – будувати ефективну комунікативну взаємодію із суб'єктами освітнього процесу; – дотримуватись етичних принципів комунікації та культури у професійній діяльності; – проявляти автономність і відповідальність у професійній діяльності; – проявляти ініціативність у використанні інноваційних освітніх технологій в освітній діяльності.
Політика дисципліни	При організації освітнього процесу в Хортицькій національній академії студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти; Положення про вибіркової дисципліни; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти; Положення про критерії оцінювання знань студентів; Положення про переведення на індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання; Положення про академічну доброчесність.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Вибіркова	
	Спеціальність 023 Образотворче, декоративне мистецтво та реставрація ОПП Декоративне мистецтво	Семестр	8
Модулів – 1	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Аудиторні години: 36 год.	
Змістових модулів – 1		Лекції: – 6год.	Практичні, : 30 год.
Загальна кількість годин – 90			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5,8		Самостійна робота – 54 год.	
		ІНДЗ: год.	
		Вид контролю: диф.залік	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Творчі завдання з художньої кераміки

- 1. Техніка пласта у створенні кераміки об'ємної форми.** Стилiзація простих форм, декорування і оздоблення. Пошук аналогів. Розробка власних пошукових ескізів за заданою тематикою
- 2. Художньо-декоративна кераміка об'ємної форми.** Творча робота з групи художньо-декоративної кераміки об'ємної форми середнього розміру.
- 3. Техніка зняття гіпсової форми з об'ємної керамічної форми.** Зняття гіпсової форми з об'ємної керамічної форми із групи художньо-декоративної кераміки.
- 4. Техніка формування у гіпсовій формі**
Формування керамічного виробу у гіпсовій формі, знятої з об'ємної керамічної форми.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем змістових модулів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
IV курс, VIII семестр						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ З ХУДОЖНЬОЇ КЕРАМІКИ СКЛАДНОГО РІВНЯ						
1.Техніка пласта у створенні кераміки об'ємної форми Стилiзація простих форм, декорування і оздоблення. Пошук аналогів. Розробка власних пошукових ескізів за заданою тематикою	16	2				14
2. Художньо-декоративна кераміка об'ємної форми Творча робота з групи художньо-декоративної кераміки об'ємної форми середнього розміру	35	1	14			20
3. Техніка зняття гіпсової форми з об'ємної керамічної форми Зняття гіпсової форми з об'ємної керамічної форми із групи художньо-декоративної кераміки	17	1	6			10
4. Техніка формування у гіпсовій формі Формування керамічного виробу у гіпсовій формі, знятої з об'ємної керамічної форми	22	2	10			10
Разом за змістовим модулем 4	90	6	30			54
Разом за дисципліну	90	6	30			54

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ тем и	Назва теми	Кіль-кість годин
1	2	3	4
IV курс, VIII семестр			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ З ХУДОЖНЬОЇ КЕРАМІКИ			4
1	1	Техніка пласта при створенні кераміки об'ємної форми. Художньо-декоративна кераміка. Засоби створення художньої образності в кераміці: форма, фактура, колір, ритм. Стилiзація і декоративність у художній кераміці	2

2	2	Засоби оздоблення кераміки. Прийоми декорування: скульптурний і живописний	1
3	3	Техніка зняття гіпсової форми з круглої форми. Техніка формування у гіпсовій формі	1

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ тем и	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
IV курс, VIII семестр			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ З ХУДОЖНЬОЇ КЕРАМІКИ			28
1	2	Художньо-декоративна кераміка об'ємної форми	14
2	3	Техніка зняття гіпсової форми з об'ємної керамічної форми	6
3	4	Техніка формування	8

ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ тем и	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
IV курс, VIII семестр			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ З ХУДОЖНЬОЇ КЕРАМІКИ			58
1	1	Створення ескізів стилізованих художньо-декоративних керамічних форм за заданою тематикою. Пошук аналогів.	14
2	2	Художньо-декоративна кераміка об'ємної форми	20
3	3	Техніка зняття гіпсової форми з об'ємної керамічної форми	10
3	4	Техніка формування	14

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Перевірка ступеня засвоєння знань здійснюється за такими формами:

- поточний контроль практичних робіт (перегляд практичних, їх обговорення, консультування);
- проміжний перегляд (оцінювання практичних);
- семестровий контроль – диференційований залік.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів за видами контролю за IV курс, VIII семестр

Кількість балів	ЗМ 4		
	№1	№2	№3
Практичні завдання (100б)	60	20	20
Самостійна робота (б)	-		
Рубіжний контроль (сума балів)	-		
Модульна контрольна	-		
Підсумковий контроль (диф.залік)			

Розподіл балів при оцінюванні кожної роботи з дисципліни «Практика навчальна(безвідривна)» відбувається за вагомими критеріями:

- ідея, втілена у художню форму;
- гармонійна побудова композиції художньої форми;
- стилістика;
- охайність виконання.

За відсутність на практичних заняттях без поважних причин допускаються штрафні санкції – мінус 0,5 бали за одну пару. Пропущена з поважної причини робота може бути зданою протягом двох тижнів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За шкалою ЕКТС	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90–100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82–89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75–81 (добре)		
D	64–74 (задовільно)	3 (задовільно)	Зараховано
E	60–63 (достатньо)		
FX	35–59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1–34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Буббико Дж., Круус Х. Керамика: техники, материалы, изделия / пер. с итал. Москва: «Ниола-Пресс», 2006. 128с.
2. Вакуленко М. Альбом. Описне: Українське Народознавство, 2002. 72 с.
3. Голубець О. Львівська кераміка. Київ: «Наукова думка», 1991. 120 с.
4. Гура Л.Й., Радько В.С. від ремесла до творчості. Київ: Час, 1990. 152 с.
5. Долорес Рос. Кераміка: техника, приемы, изделия / пер. с нем. Ю.О. Бем. Москва: «АСТ-ПРЕСС КНИГА», 2003. – 144с..
6. Лашук Ю.П. Українські кахлі IX-XIX ст. Ужгород, 1993. 81 с.
7. Лашук Ю.П.. Покутська кераміка. Описне: Українське народознавство, 1998. 160 с.
8. Левчук Л.Т. Історія світової культури. Київ, «Либідь», 2000. 368с.
9. Міщанин В. Північна група малих осередків гончарства Опішненського гончарного району (друга половина XIX-XX століття). Описне: Українське Народознавство, 2006. 304 с.
10. Пошивайло І. Феноменологія гончарства: семіотико-етнологічні аспекти. Описне: «Українське Народознавство», 2000. 432 с.
11. Цвілик П.. Альбом. Київ: «Мистецтво», 1982. 104 с.

Додаткова:

1. Бібліографія українського гончарства: національний науковий щорічник / за ред. доктора історичних наук О. Пошивайла. Описне: Українське народознавство, 2012. Вип. 10. 408 с.
2. Єрьоміна О., Сердюк І. Формування естетичного сприйняття творів мистецтва з досвіду роботи. Київ: «Мистецтво та освіта», 2000. – №1. – С.39-41
12. Петрашенко Валентина. Слов'янська кераміка VIII-IX ст. правобережжя Середнього Подніпров'я. Київ: «Наукова думка», 1992. 140 с.
3. Пошивайло О. Короткий академічний словник сучасних українських керамологів (культурна керамологія) /друге видання в Україні. Описне: Українське народознавство, 2009. 312 с. (Академічна серія «Українська керамологічна біографістика», Випуск 1)
4. Пошивайло О. Гончарство Лівобережної України XIX-поч. XX ст. і відображення у ньому основних духовних настанов української народної свідомості. Київ: «Молодь», 1991. 282 с.
5. Армняне Л.Д. Народ-созидатель / пер. с англ. Е.Ф. Левиной. Москва: ЗАО Центрополиграф, 2009. 350с.